

статистів, а активних громадян, залежить дуже багато, якщо взагалі не все, бо інакше треба було б перекреслити значення нації в державотворенні. Адже ми ступили на дорогу, яка веде до храму, а храм цей – інше, краще, ніж досі, життя. На щастя, альтернативи цьому не було й немає. Злидні, бідність, приниження, відчуття незадоволення і непевности за майбутнє, панування правової несправедливості в багатьох соціальних і національних аспектах сучасного життя, приховане і явне злодійство в колосальних масштабах, у що ввергли нас “мудрі” політики й виконавська чиновницька братія, – це антитеза людяності й гуманізму, демократії і справжньому, а не паперово-декларативному, суспільному поступові. Без цієї нечисті – наше майбутнє.

Січень 2002 р.

Газета “За вільну Україну”, 2002, № 9, 29 січня.

“НЕ СЛУЖИ ДВОМ БОГАМ”

10 років Української держави. Тієї – малоукраїнської, якоїсь інтернаціональної з штучним зліпком – політичною нацією, де корінна нація – невідомо що і де, бо всі, мовляв, українці. Отож одні “українці” шалено вимагають ще однієї державної мови – російської, ще інші “українці” галасують про “права людини” з чисто сахарівським душком безнаціональності, а треті “українці” палають ненавистю до Української держави, чимшвидше прагнуть її ліквідувати і створити стару “добру” імперію зла, де і ковбаса була нібито дешева, і нібито були “права людини”, і нібито соціалізм “з людським обличчям”. Четверті “українці” – їм просто “наплевать” на якусь державу, вони самі собі і для себе будують державу – власний т.зв. бізнес, маючи одноденні рахунки в офшорних зонах і наживаючись на всеукраїнському хаосі. П’яті “українці”, ті, що при владі, співають “алилуя”, бо вже настали “щастя” і “добробут”, ось тільки треба застосувати “чесні технології” (це вони говорять про чесність!), щоб гамузом виграти вибори 2002. І вся ця алилуйна вакханалія розрахована на легковірних. В урочистих “ювілейних” виступах (наприклад,

п. М. Гладія) нема якихось проблем – суцільний кайф. Тимчасом промисловий комплекс Львівщини розвалений, безробіття виганяє за кордон тисячі молодих людей – репродуктивну частину нації, мізерні пенсії (мовиться про якісь реформи в цій сфері) – це глум над людиною, жебрацтво на вулицях кидається увічі, б'є тебе багатими сорому за державу, за нову державу, в якій старі та нові болячки і виразки роз'їдають тіло нації. Ні слова про хабарництво, про корупцію в усіх без винятку структурах держави, в освітній системі, в системі охорони здоров'я, в правоохоронній і судовій системах...

Зате ось Політична Рада уже готова до виборів застосувати “чесні технології...”.

Куди йдеш, Україно? Нетерпеливо чекаю того моменту, коли весь український народ, коли українська нація, схаменувшись, отямиться над прірвою, протверезівши від заколисування, від “незалежної” ейфорії, від власної сплячки і злочинної байдужости. Вірю, такий момент наступить – момент усвідомлення радикальних змін, *продовження* української революції, яка, захлиснувшись від алилуйних самовихвалянь, наразі спочила на лаврах від так званих перемог. Малоросійський душок тут вніс своє: ми маємо державу, маємо те, що маємо. Малоросійщина призупинила національну революцію, а їй інтенсивно допомагали “широкі” демократи. Напівлетаргичний стан не може тривати безконечно. Здається, він уже закінчується. Вся антиукраїнська фірма “нових українців”, з повернутими горбатими носами на північно-східну метрополію, сподівається, що за законами інерції Україна легко покотиться в прірву надовго, мінімум на півстоліття. Поки не видохне покоління рабів, поки грязь Москви тут, у краю, не зогніє дотла, тоді на цих звалищах і руїнах народиться нове покоління, очищене і просвітлене ідеалами свободи не по-малоросійськи, а з українським, християнським духом, з нашими – українськими традиціями непокори і самопосягати в ім'я великих ідеалів... Поки що влада, як система управління, відчужена від нації, від конкретних життєвих проблем нації. Вона мусить позбутися цього відчуження, тобто стати *українською*. Іншої дилеми для неї не існує.

Щоб мене не звинуватили в “чорноті”, то для застереження в таких звинуваченнях я ставлю питання: чому ніхто з владних структур ні тут, ні в центрі, мимо ювілейних дифирамбів, не спромігся на справжній аналіз *реального* стану речей? Чи вважають, що

такий аналіз “зіпсує” свято? Гадаю, навпаки! Аналіз, об’єктивний, обґрунтований провідною тенденцією не фіктивного, а справжнього розвитку, дуже переконливо покаже *перспективу*, з урахуванням власне наших, а не чужих інтересів, аналіз, який мав би охопити всі сфери життєдіяльності регіону (якщо мова про Львівщину) та й всієї України, якщо йдеться про всю державу, про *підсумки* 10-річного шляху. Всіх громадян України цікавить наша, українська перспектива. “Алилуйщина”, яка нагадує старі часи большевицького тоталітаризму (та й дуже то сумнівної якості наслідування), її звівечеує. Тоді довелося б сказати, що ми, українці, як зауважує Ю.Бадзьо, досі “живемо в атмосфері правової та моральної кривди”. Хто втратив самокритицизм, той загубив здатність саморозвитку.

Словом, 10-річчя нашої держави дає усі підстави заявити на весь голос: так, українці самоствердились, почавши новий шлях, *державницький*. Так, ми, українці, усьому світові й насамперед собі заявили про свою *здатність* будувати власну державу. Так, ми свято перконані, що тільки у власній державі нація має історичну перспективу. Так, ми створили Українську державу і спроможні налити її “міццю духа” – свого, а не чужинного. Тільки з такою вірою і твердістю ми виконаємо свій обов’язок перед майбутніми поколіннями, яким жити і працювати в нових умовах – умовах свободи. Але всі ці та інші декларації не матимуть сили, якщо вони не будуть спиратися на реальні справи. Нині навіть “найпатріотичніша” фраза є пустим звуком, якщо слово розходиться з чином. Нині судять не по тому, що ти говориш, а що робиш. Звідси й виникла недовіра до багатьох “народних обранців”, у яких, крім гучних фраз, за душею нічого нема, крім хіба що власних, шкурницьких інтересів.

Ми не сліпі виконавці сучасних керманців держави, які не спромоглися вивести державу з соціальної й політичної кризи. Причина одна – не розв’язане національне питання в його засадничій основі: не прийнято закону про те, що головним творцем держави є український народ, що саме корінна нація творить державу, а національні меншини, лояльні до держави, співпрацюють з метою її розбудови. Гасло “Україна – для українців!” розкриває суть і мету держави, і його нічим не заміниш, а тим більше не розчинеш у неоінтернаціональній фразеології. Спроби “затемнити” сутність української державности є нічим іншим, як зіпхнути українців з генерального шляху державного будівництва і тим самим розчинити державні структури чужинцями з чужими, не українськими

справами. Малоросійських дух у державних структурах – міністерствах, комісіях, підкомісіях і т.д. – випирає і прагне від “успіхів” запаморочити малоросів, що нині знаходяться за державним кермом. Це гасло їм вельми не по нутру, бо перетасовує їхні карти, позначені клеймом конформізму, більше того – зрощення з чужим капіталом, що прагне посісти ключові позиції в національній економіці. Вже посідає! Що це значить для неї, для економіки, мали б сказати українські економісти. Популярно можна висловитися так: це збільшення доходів власне чужого капіталу, а для українського робітника, дешевої робочої сили – мізерні заробітки, тобто те, що ми вже маємо сьогодні: загальноукраїнські злидні. (Визнання бідности в устах Президента на III Всесвітньому форумі українців ще не значить конструктивного вирішення проблеми – системної зміни в ряді: підприємство-робітник-гроші, де т.зв. “побічні фактори” з’їдають реальний заробіток). Превалювання чужого капіталу над національним, панування над ним є незаперечною ознакою колоніялізму. Наша держава, на жаль, щораз більше набуває ознак неокolonіяльної, в якій правляча верхівка є лише виконавцем волі чужого капіталу. За ілюстрацією далеко не треба ходити. Переведення української електроенергії в “паралельний режим” з російською означає для України непоправні фінансові втрати з боку західних інвесторів, які тепер перекачуватимуть капітал у Росію, як головному виробнику і постачальнику енергії. “Підключення” української енергосистеми до російської означає *другорядну* роль української енергетики. До речі, уряд В.Ющенка противився цим “новаторствам”, розуміючи, що Україна таким чином робить ще один фатальний крок до втрати своєї економічної незалежності. Новий уряд, як видно, діє в дусі *акту зради*, підписаного Президентом “союзного”, пак есендівського договору про найтіснішу інтеграцію України з отим новоутворенням, що в уяві російських імперіалістів рано чи пізніше стане “новим союзом”, а нині є безспірною зоною російського панування – економічного, політичного, культурно-духовного, інформаційного. Отож – інтеграція на Схід! І хоч стратегічна мета, як заявив Президент, – інтегрування в Європейський союз, все ж, “багатовекторність” політики в Україні продовжується – в бік Росії. Народна мудрість з цього приводу каже: “Не служи двом богам...”

Гасло “Україна – для українців!”, уявляю, викличе переполох серед обрусителів і єдинонеделімщиків. бо відчують, що під їхніми

ногами усувається ґрунт. Але цим “ґаспадам” треба нагадати, що обвал ґрунту під ними відбувся 10 років тому. Російська імперія безповоротно втратила Україну, без якої вона ніщо. Це дуже добре усвідомлюють сучасні російські політики, навіть і ті, яким імпершовінізм заступив світ, крізь призму якого вони ласо глядять на Україну і ллють крокодилячі сльози з приводу “б’єдствія” т.зв. “рускоязычного населенія”, нібито головної маси громадян України. Всі ті чужинці забули або роблять вигляд, що їх опанувала амнезія, коли заходить мова про права... української нації на державність, державну мову, забули, не хочуть знати, що українці – корінна нація України, що саме вони є творцями держави. Тут, як Пилип з конопель, вискакують єдїнонеделїмщики і цинїчно заявляють, що вони, саме вони – корінна нація України. Та вас, панове-колонїзатори, у 20-ті роки в Україні було всього трохи більше двох млн. Ви ж – завойовники, це ж ви окупували Україну після повалення держави – Української Народної Республіки, визнаної світовим співтовариством. А в часи страхїтливого голодомору в 32-33-ому, організованого вашим “зореносним” Кремлем, “доселяли” мертві села Чернігівщини, Полтавщини, Житомирщини, Вінничини і багатьох інших областей. Отака то допомога північних “братів” !

Цей історичний факт знайшовся, як кажуть, до слова. Та, гадаю, в часи “підсумків” нашої державности цей та й багато інших фактів слід пам’ятати. Пам’ятати, щоб будувати внутрішню і зовнішню політику конструктивно, тобто в користь української нації, коли інтереси чужих країн, особливо близьких сусїдів, як Росія чи Польща, Румунія, Словаччина чи Угорщина, не шкодять нації, а лише приносять користь. Взаємну користь. І коли б така політика була насправді, то, очевидно, багатомільйонна українська діаспора в Росії, так само, як має російська в Україні, мала б і свої церкви, і свої школи і театри, і свої ЗМІ. На жаль, не має! І не видно, що це станеться найближчим часом у т.зв. “паритетних” українсько-російських стосунках. Хоча це предмет окремої розмови, треба відзначити, що на українських етнічних землях, які сьогодні знаходяться поза державними кордонами України, не завжди збережені принципи культурно-духовної автономії, далеко не збережені.

Малоросійська влада не спромоглася прийняти гасло “Україна – для українців!” Звідси й багато чого іншого:

– Відсутність закону про ОУН-УПА як ветерана Другої світової війни. Всі європейські держави визнали свої рухи опору окупантам,

тільки одна Україна перед світовим співтовариством демонструє стару, большевицьку інтерпретацію Другої світової війни.

– Відсутність повторення закону ООН про деколонізацію. Україна, член-фундатор ООН, обійшла глибокою мовчанкою цей закон, не посунулася ні на крок хоча б так, як це зробила після проголошення своєї незалежності молода держава Алжир, попросивши французів-колоністів забратися додому.

– Відсутність закону про власність на землю. Ця “делікатна” справа торкається *головного* господаря землі, визначити якого гальмує “інтернаціоналізована” свідомість державних законодавців.

– Необхідне розуміння того, що злидні – ворог справжньої, а не паперової демократії, про яку трублять на всі заставки, не вникаючи в зміст цього поняття.

– Відсутність української політики щодо церков в Україні, причому майже рабська, тобто малоросійська прихильність влади до чужої за духом і антиукраїнської за своїм змістом російської церкви, що має офіційну назву УПЦ Московського Патріархату. Вершиною національної безтактності слід вважати факт, коли за гроші платників податків побудований храм в античному Херсонесі був переданий саме їй, т.зв. УПЦ Московського Патріархату, а під час його освячення скандували захоплені вигуки імпер-шовіністи в честь Росії, її президента, Москви і Алексея, але ніяк не України і її державного та духовного представництва, присутнього на цих національно принизливих урочистостях. Антиукраїнська сутність цієї політики яскраво проявилася в трагічних подіях похорону Патріарха УПЦ КП.

– Наявність колоніального, двомовного паспорта без графі про національність.

Перелік того, чого немає, але що життєво потрібне, можна продовжувати – свідчення того, що в сучасній Україні необхідні *системні* зміни, які мали б торкнутися всіх без винятку державних структур та інституцій. Тільки тоді можна говорити про наповнення держави українським духом, про певну реалізацію української національної ідеї.

23 серпня 2001 р.

Газета “Нескорені”, 2002, № 1, січень.